

TYKS SENIORIT 2024

Minä kuolen vuonna 2036 23. helmikuuta. Kuolen 82-vuotiaana

Näin tapahtuu tilastojen mukaan. Meidän suomalaisten eliniän odotetta nostettiin muutama vuosi sitten. Minä naisena elän edelleenkin pidempään, kuin miespuolinen kollega.

Voimmeko vaikuttaa tähän mitenkään?

Kyllä.

Me, jotka istumme nyt täällä TYKS:n senioreiden tilaisuudessa ja etenkin me, jotka olemme käyneet yhdistyksen lukuisissa tilaisuuksissa, voimme ainakin. Meitä kaikkia auttaa myös se, että asumme Varsinais-Suomessa. Pohjanmaalla ja Ahvenanmaallahan asuvat pisimpään elävät, mutta V-Suomi menestyy tässä hyvin. Me olemme varakkaita ja koulutettuja.

Tutkitusti on näyttöä siitä, että kansalaiset, jotka käyvät museoissa, konserteissa ja osallistuvat yhdistystoimintaan pidentävät omaa elämäänsä 2-3-vuotta.

Ruotsinkieliset meistä saavat vielä hieman enemmän (neurologi, kirjailija, ylilääkäri Markku.T.Hyypä, 2002). Tämä ajatus sosiaalisen pääoman olemassaolosta ja voimasta perustuu ranskalaisen sosiologin Pierre Bourdieun laajoihin tutkimuksiin ja kirjoituksiin 1900-luvun lopulta.

Hyypän tutkimusten mukaan suomalaisessa yhteiskunnassa on eroja ruotsalaiseen yhteisöllisyyteen. Ruotsalaisessa kulttuurissa lapset kasvavat yhteisön vaikutuksen alla enemmän kuin Suomessa. Näissä tutkimuksissa on otettu huomioon kaikki yleisimmät terveyteen vaikuttavat muuttajat. Kaikkihan me tiedetään suomalaisten viinankäyttö ja rasvainen ruokavalio ym.

Minulle TYKS on ollut jo yli 50 vuotta yhteisöllisyyden lähde. Kun muutin Turkuun Jyväskylästä 16-vuotiaana vuonna 1969 elokuun 30 päivä yöllä, heräsin aamulla näkymään, missä keskiössä oli valtavan suuri valkoinen talo, Tyksin U-sairaala. Asuin tuossa Kiinamylynkadun, silloin ainoassa kivitalossa, yhdeksännessä kerroksessa. Joka aamu lähdin kouluun katsellen tuota valtavaa rakennuskompleksia. Kun lukion jälkeen lähdin opiskelemaan, niin nousin vain mäen päälle, silloiseen sairaanhoitopilaitokseen. Kun valmistuin lääkintävoimistelijaksi vuonna 1975 alkoi työnhaku. Minulla oli silloin 19 eri mahdollisuutta, odotin ensimmäistä lastani. En halunnut silloin Tyksiin, koska se oli jo niin tuttu, valitsin Turun kaupungin. 16 vuotta vierähti

ja taas nousin TYKSin mäelle rakennus nro 8aan. Tyksissä sitten tein työvuoteni täyteen ja jäin eläkkeelle.

Oli aivan selvää, että liityin TYKSin senioreihin. Koin, että jokin yhteisö pitää olla. Olisin tietenkin voinut jäädä hoitamaan ison perheeni, 4 lapseni ja 10 lapsenlapseni huoltoon, mutta kaipasin työkavereita ja yhteisöön kuulumista. Täällä senioreissa olen saanut kokea monia uusia asioita. Olen esimerkiksi uskonnoton, niin täällä olen päässyt tutustumaan useampaan jopa täysin vieraaseen uskontokuntaan. Harmittaa, kun en päässyt sinne Loimaan temppeliin, se vasta olisi ollut elämys. Viime viikolla olimme tutustumassa Mormoonikirkkoon Mäntymäessä. Paras kirkkokäynti oli TYKSiläisten kanssa Kaksikerrassa, missä kaksi pätevää innokasta opasta kilpaa esitteli kirkkoa. Huh. mitä opastuksen ilotulitusta.

Olen aika uusi jäsen, täällä on paljon jäseniä, jotka ovat toimineet useita kymmeniä vuosia. Heistä näkyy se innostus, mitä yhdistystyö tuottaa. Mieheni on usein mukana matkoilla, joten olemme vähentäneet matkustelua omin toimin. On helppoa vaan mennä linja-autoon istumaan ja antaa kuljettajan viedä.

Ja ajatella. Ympärillä on kaikkien lääketieteen ja terveyden/sairaanhoidon alan asiantuntijoita, jos jotain yllättävää sattuisi. Ei ollenkaan haittaa, että siellä on selvästi tuttuja ryhmissä, oletettavasti entisiä kahviporukoita, on kiva seurata heidän toisistaan huolehtivaa otetta.

-Kansanterveyslaki loi maahamme hyvinvointivaltion ja kattavan terveydenhoitojärjestelmän 1960- ja 1970-luvuilla. Tuolloin oli vallalla usko terveydenhoidon ja lääketieteen voittokulkuun ja toive paremmasta tulevaisuudesta. Kaikista kansalaisista vauvoista vaareihin tahdottiin pitää hyvää huolta. Saattoi todellakin ylpeänä työskennellä tuon paremman Suomen puolesta. Tuota uutta arkkitehtuuria henki hyvin tuo 16-vuotiaana aamulla näkemäni kolossimainen TYKS, kuten muutkin yliopistolliset keskussairaalat ympäri maata.

Nyt elämme toisenlaista aikaa. Siirtyminen kunnallisesta terveydenhoitojärjestelmästä kohden alueellista terveydenhoitojärjestelmää on alkanut ja luo periaatteellisia mahdollisuuksia yhä kattavampaan ja parempaan terveydenhuoltoon. Tämäkin reformi on valtava rakenteellinen muutos, jossa siis 2020-luvulta lähtien toteutetaan jo vuosikymmeniä haudutettua uudenlaista mallia. Tänä päivänä vaan elämme toisenlaisessa maailmassa, jonka keskeisiä ilmiöitä ovat ikääntyminen ja sen mukanaan tuomat kasvavat vaivat, jotka vaativat yhä

suurempaa ja parempaa terveydenhoitoa kasvavine resursseineen. On olemassa aidosti uhka, että nykyisen hallituksen rajut säästötoimet pysyvästi vaurioittavat melko hyvin alkuun lähteneen alueellisen terveydenhuollon ja VARHAN toivoa paremman huomisen rakentamisesta. Minä ainakin tahtoisin ikääntyneenäkin luottaa siihen, että Suomi, VARHA ja myös TYKS ottavat minustakin kopin ja antavat minulle vanhanakin mahdollisimman hyvän ja onnellisen elämän. Samaa toivon kaikille, jokaikiselle ikätoverilleni.

-